

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt onsdag den 26. juni 2024

Sag BS-9703/2024-HJR

(1. afdeling)

Udlændinge- og Integrationsministeriet

(advokat Paw Fruerlund)

mod

A

(advokat Christian Dahlager, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Københavns Byret den 27. marts 2023 (BS-7833/2022-KBH) og kendelse af Østre Landsrets 16. afdeling den 6. december 2023 (BS-17897/2023-OLR).

I påkendelsen har deltaget fem dommere: Jens Peter Christensen, Oliver Talevski, Jan Schans Christensen, Jens Kruse Mikkelsen og Mohammad Ahsan.

Påstande

Kærende, Udlændinge- og Integrationsministeriet, har nedlagt påstand om stadfæstelse af byrettens dom om afvisning.

Indkærede, A, har nedlagt påstand om stadfæstelse af landsrettens kendelse om hjemvisning.

Retsgrundlag

Indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 1. og 2. pkt., er sålydende:

”§ 8 F. Sager omfattet af § 8 B, stk. 3, kan indbringes for Københavns Byret af den, som efter § 8 B, stk. 3, har fået frataget sin danske indfødsret, inden 4 uger efter afgørelsens meddelelse. Københavns Byret kan dog undtagelsesvis tillade en indbringelse efter 4 uger.”

Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 1057 af 24. oktober 2019. Af lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen fremgår bl.a. (Folketingstidende 2019-20, tillæg A, lovforslag nr. L 38, s. 15):

”Der foreslås fastsat en frist for indbringelse for domstolene på 4 uger af hensyn til sagens fremme. Retten kan dog undtagelsesvis tillade en indbringelse efter 4 uger. Retten kan således give oprejsningsbevilling. Dette kan f.eks. være i tilfælde, hvor parten pga. undskyldelige forhold kan godtgøre ikke at være blevet bekendt med klagefristen til domstolene. Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke vil være et undskyldeligt forhold, at parten har bragt sig selv i en situation, hvor det ikke er muligt for vedkommende at tilgå sin e-boks eller læse Statstidende.”

Højesterets begrundelse og resultat

Den 14. april 2021 traf Udlændinge- og Integrationsministeriet afgørelse om i medfør af indfødsretslovens § 8 B, stk. 3, at fratage A hans danske statsborgerskab. Afgørelsen blev samme dag sendt til hans e-Boks. Den 25. februar 2022 indbragte han afgørelsen for Københavns Byret.

Byretten afsagde med henvisning til indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, dom om, at sagen skulle afvises på grund af overskridelsen af 4-ugersfristen i indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 1. pkt. Landsretten omgjorde byrettens afgørelse og hjemviste sagen til fornyet behandling ved byretten. Sagen blev herefter med Procesbevillingsnævnets tilladelse indbragt for Højesteret.

A har indbragt afgørelsen om fratagelse af hans danske statsborgerskab for domstolene efter udløbet af 4-ugersfristen i indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 1. pkt. Spørgsmålet er derfor, om der trods fristoverskridelsen undtagelsesvis er grundlag for at tillade indbringelsen, jf. lovens § 8 F, stk. 1, 2. pkt.

Af forarbejderne til § 8 F, stk. 1, fremgår bl.a., at retten kan give en sådan tilladelse f.eks. i tilfælde, hvor parten på grund af undskyldelige forhold kan godtgøre ikke at være blevet bekendt med søgsmålsfristen til domstolene. Det fremgår endvidere, at det ikke vil være undskyldeligt, at den pågældende har bragt sig selv i en situation, hvor det ikke er muligt for denne at tilgå sin e-Boks (Folketingstidende 2019-20, tillæg A, lovforslag nr. L 38, s. 15).

Højesteret finder efter ordlyden og forarbejderne til § 8 F, stk. 1, 2. pkt., at det må bero på en samlet vurdering, om der uanset søgsmålsfristens udløb skal gives tilladelse til domstolsprøvelse af en afgørelse om fratagelse af dansk indfødsret. I denne vurdering må indgå bl.a., hvorfor den pågældende ikke har overholdt søgsmålsfristen, om vedkommende har indbragt sagen for domstolene i rimelig tid efter at være blevet bekendt med afgørelsen, og om det efter de foreliggende oplysninger er betænkeligt at anse betingelserne for fratagelse af dansk indfødsret for opfyldt.

Højesteret finder, at sagen efter de foreliggende oplysninger rejser sådanne spørgsmål om det faktuelle grundlag for afgørelsen om at fratage A hans danske statsborgerskab, at der efter en samlet vurdering må være adgang til domstolsprøvelse, uanset at afgørelsen er indbragt for domstolene efter udløbet af 4-ugersfristen.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens kendelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal i kæreomkostninger for landsret og Højesteret betale 40.000 kr. til statskassen.

THI BESTEMMES:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

I kæreomkostninger for landsret og Højesteret skal Udlændinge- og Integrationsministeriet betale 40.000 kr. til statskassen.